

Agnes Joseph transcript

Daphne: Welkom bij Money Matters, een podcast over geld en impact waarin het Social Finance je meeneemt door het landschap van impact investeren en je bijpraat over de impact economie.

Ruben: Hi en leuk dat je weer luistert naar Money Matters, en welkom bij alweer de derde aflevering van onze speciale verkiezingen racen in de opmaat naar 22 november. In deze reeks ga ik in gesprek met vertegenwoordigers van verschillende partijen over onderwerpen die belangrijk zijn voor de impact economie, en vandaag gaan we het hebben over True Price, en ik zit hier vandaag met de nummer acht van Nieuw Sociaal Contract, Agnes Joseph, Welkom.

Agnes: Dank je wel leuk om hier te zijn.

Ruben: Ja, ik ga je heel kort introduceren en dan gaan we, gaan we de diepte in. Maar jij bent actuaaris bij Achmea en ook bestuurder bij het pensioenfonds van de Nederlandse bank. Je studeerde, houd je vast, econometrie actuaariaat en economie aan de Universiteit van Amsterdam, je promoveerde ook aan deze universiteit en je hebt op het conservatorium contrabas gestudeerd en eind 2018 ben je uitgeroepen tot actuaaris van het jaar. En nu sta je op lijst nummer acht van Nieuw Sociaal Contract. Is dat een beetje een goeie, goeie samenvatting?

Agnes: En niet alles klopt meer helemaal. Ik ben bijvoorbeeld bij pensioenfonds DNB inmiddels vertrokken omdat ik op de lijst sta en nou ja, daar nu uitziet met de peiling dat ik ook in de Tweede Kamer kom, dus daar heb ik geen tijd meer voor. Ook Achmea zal ik moeten verlaten dan als ik in de kamer kom. Ja, maar het was wel een mooi overzicht inderdaad.

Ruben: En speel je nog wel eens contrabas?

Agnes: Nou, dat is er nu al veel minder van gekomen. Ik heb wel laatst laten hoe noem je dat niet te renoveren, maar is weer naar de vioolbouwer geweest, zeg maar om om opnieuw op te knappen en ook mijn strijkstok komt er ook bij kijken opnieuw te laten beharen, want ik zou wel graag weer wat meer willen gaan spelen. Inderdaad.

Ruben: Dus wie weet in de kamer met met de andere kamerleden een, een klein orkest?

Agnes: Ja, ik heb wel gezien dat behoorlijk wat kandidaten ook houden voor klassieke muziek. Daar ben ik meer in thuis, zeg maar, dus wie weet wat we gaan doen, naast alle wetten maken en bekijken..

Deze spraak-naar-tekst is gecreëerd met www.amberscript.com

Agnes Joseph transcript

Ruben: Zou mooi zijn, en voor jou, jij bent eigenlijk nieuw in de politiek. Je bent nou op de op de wagen van van Pieter Omtzigt gestapt. Hoe is dat nou om campagne te voeren en politiek opeens actief te zijn en eigenlijk best wel een grote rol te hebben in het Nederlands politieke landschap nu?

Agnes: Ja, het is echt inderdaad heel erg nieuw. Ik had niet verwacht, ook niet hoe snel het zou gaan en hoe de dynamiek zou zijn. Ja, mensen zeiden wel tegen mij: zodra de campagnetijd begint, heb je eigenlijk geen tijd meer om te werken, want ik werk natuurlijk ook nog bij Achmea. Nou, daar hebben ze wel gelijk in. Ik heb ook vakantie genomen. Nu ja, en het is wel onwijs druk en dynamisch, maar ook wel echt super interessant en leuk om te doen.

Ruben: Kijk en jij bent een superspecialist als het gaat om pensioenen in Nederland. Één van de mensen die het het pensioenstelsel best snapt en ook het stelsel waar we naartoe gaan. Ik sprak laatst met mensen die zeiden: eigenlijk in de hele kamer snappen maar drie kamerleden hoe de pensioen wet in elkaar zit. Is dat ook jouw ervaring?

Agnes: Er zaten inderdaad een paar mensen die echt goed doorhadden hoe de pensioenwet werkte in de Tweede Kamer. Helaas gaan er ook een paar daarvan vertrekken, maar ik denk wel dat pensioen specialisme heel belangrijk is, zo meteen in de Tweede Kamer. Ik ben ook blij dat ik zo hoog op de lijst en dan grote kans heb om daarin te komen. Ja, want er is net een nieuwe pensioenwet ingegaan. Daar gaat deze podcast natuurlijk niet over, maar net een nieuwe pensioenwet ingegaan en wij hopen om nog iets te verbeteren. En ik denk ook dat we wat reparatiewetgeving moeten doen, omdat de praktijk toch altijd anders blijkt dan je van tevoren hebt gedacht. En daar hebben we wel wat specialisten nodig en ik ben benieuwd welke er in de Tweede Kamer komen en ik zie er ook naar uit om met ze samen te werken, om die pensioenwet in ieder geval ook te verbeteren.

Ruben: Ja, nou goed, om te weten dat iemand met zoveel verstand in ieder geval nadenkt over over onze pensioen, ik zou beide willen zeggen, dan hoeven we het zelf niet meer te doen. Maar dat is natuurlijk helemaal niet waar. Ja, vandaag gaan we het hebben over True Price een natuurlijk de de visie van nieuw sociaal contract hierop. Ik zal kort aangeven wat ik met True Price bedoel, maar misschien dat jij daar helemaal anders in zit. Maar wat ons betreft gaat het over de echte prijs van alles wat je kunt kopen, en je telt dan verborgen kosten voor milieu, dier en mens daarin mee. Een verborgen kosten gaat bijvoorbeeld ook over de is van het herstel van milieuschade maatregelen tegen droogte of wateroverlast. Maar het kan ook gaan over de ware kosten van arbeid die het nodig is om een product eerlijk te te produceren. En dat is dan ook de vraag: wat moet het nieuwe kabinet doen om True Price te stimuleren? En voordat we met elkaar gesprekken gaan zijn gegaan, heb ik Michel Scholte een aantal vragen gesteld, Michel Scholte is directeur van het impact

Agnes Joseph transcript

instituut en ook de True Price foundation en hij wist daar alles van. Dus ik vroeg ook aan hem: wat voor je wacht jij van de politiek als het gaat om True Price?

Michel : Als het gaat over het bevorderen van de True Price verwacht ik drie dingen van de politiek. De eerste is dat er ruimte wordt geboden aan consumenten en aan ondernemers om echte prijzen in de praktijk te brengen. En het is voor ondernemers, met name het MKB, aan de ene kant heel aantrekkelijk om echte prijzen te omarmen met transparantie laten zien aan consumenten wat ze doen op duurzaamheid, maar tegelijkertijd ook lastig. Als er een subsidiekanaal ze kunnen komen voor ondernemers om de investeringen die ze doen te kunnen dekken, dan wordt het veel makkelijker voor ondernemers om echte prijzen in de praktijk te brengen. Dat kan met transparantie, dat kan met vrijwillige betaling. Het tweede is dat we zouden willen dat de True Price standaard die al ontwikkeld is, dat die ook veel meer wordt uitgedragen door verschillende bewindspersonen bijvoorbeeld van LNV van EZK, maar ook van buitenlandse zaken, handel of van infrastructuur en milieu, dat zij die echte prijsmethodieken in de beleids instrumenten maar ook uitdragen en ook Europees proberen te harmoniseren, dat ze bij de Europese Commissie bijvoorbeeld binnen de Farm to Fork strategie in het landbouw stelsel echte prijs methode, de True Price standaard inbrengen en proberen hun Europese collega's daarachter te krijgen, zodat er een eerlijk speelveld komt voor die producten die wel de maatschappelijke milieukosten meenemen in de productie. En tot slot als derde inkopen op basis van echte prijzen. Vanuit de overheid wordt voor miljarden per jaar ingekocht en daarmee sturen ze de economie een bepaalde kant op. Tragischer wijst is het nu zo dat er voornamelijk gestuurd wordt op de goedkoopste aanbieder de laagste prijs. Als de overheid nou echte prijzen zou gaan meenemen in de inkoop dan wordt er een prikkel gegeven aan de markt om ze voor een bouwbedrijf de maatschappelijke milieukosten mee te nemen in de offerte om zeg voor de kantine, de maatschappelijke milieukosten af te laten rekenen, zodat er een prikkel komt voor de meest duurzame aanbieder. Dat sociale ondernemingen impact om ondernemingen, dat zij competitief voordeel hebben, terwijl ze nu competitief nadeel hebben, omdat zij wel afrekenen daarom een duurdere optie zijn en eigenlijk minder kans maken om door de overheid in dienst genomen of als leverancier omarmd te worden.

Ruben: Agnes Michel pleit voor subsidies voor bedrijven die eerlijke prijzen willen hanteren, ben je daarmee eens?

Agnes: Ja, allereerst moet ik zeggen dat ik heel erg blij word van mensen zoals Michel, die met enthousiasme en bevologenheid aandacht vragen voor zo'n belangrijk thema als true pricing en de pricing filosofie. Die past ook heel goed bij onze partij Nieuw Sociaal Contract, in ons verkiezingsprogramma is dat eigenlijk in algemene zin de vervuiler betaalt, en dat in mijn ogen een vorm van true pricing maar als ik dan kijk bijvoorbeeld naar subsidie, daar zijn wij niet-direct voorstander van. Wij denken eigenlijk: bij subsidie betaalt niet de vervuiler maar komende kosten terecht bij de samenleving. De belastingbetalers betalen en wat wij eigenlijk denken: je hoopt

Agnes Joseph transcript

natuurlijk dat bedrijven uit zichzelf de maatschappelijke verantwoordelijkheid pakken en richting de True Price gaan, maar stel dat dat niet voldoende is, dan denken wij als partij eerder aan het stellen van heldere normen. Als je bijvoorbeeld heldere normen stelt dat er schonere auto's moeten komen, dan investeert de industrie daarin vanzelf en komen er ook schonere auto's en dan zit nou ja, die verduurzaming ook in de prijs. En stel dat het niet genoeg is, dan kan je bijvoorbeeld ook denken aan heffingen in plaats van subsidies. Denk bijvoorbeeld aan de Co2 heffing. Dat is ook een vorm van true pricing waarbij de prijs van de co-uitstoot steeds hoger wordt. En dan komen die kosten ook vanzelf in de prijs terecht. En dan kom je op den duur op de werkelijke True Price.

Ruben: Michel had het ook over over aanbesteden dus als het in het inkoopbeleid de overheid veel meer rekening kan houden met True Price, zie jij daar kansen?

Agnes: Ja, inderdaad, wat mij betreft spelen die principes van toepassingen hierin zeker een rol. Ja, goed bestuur, één van de speerpunten van nieuwe contract en daar hoort het goede voorbeeld geven natuurlijk ook bij. In het aankoopbeleid kan de overheid natuurlijk rekening houden met maatschappelijke doelen, misschien niet alleen milieu, maar ook nou, ja, dat je kijkt naar de sociale impact. En inderdaad lijkt me niet goed om als overheid meteen voor de laagste prijs te gaan. Je kan ook een soort puntensysteem hanteren dat je extra punten geeft aan bedrijven die bijvoorbeeld veel mensen met wat afstand tot de arbeidsmarkt in dienst hebben of bij bijvoorbeeld duurzame materialen gebruiken. Ja, het kost misschien wat meer, maar dan zijn ook die maatschappelijke doelen ingeprijsd natuurlijk, en ik denk zelf dat de overheid hierin een voorbeeldrol moet nemen en dat inderdaad ook moet toepassen.

Ruben: Helder en ik was toevallig afgelopen Maandag was Eddy van Hijum, bij het nieuwe economie debat en die gaf dit volgens mij ook aan en het is dan wel de de uitdaging dat wat daar werd gezegd dat ook alle overheden het over gaan nemen, dus dat niet toch een wethouder voor de laagste prijs kiest, in plaats van dat ze inderdaad zo'n kader hanteren dat wat ook rekening houdt met andere factoren.

Agnes: Ja, Eddy, van Hijum, is echt onze specialist. Ook hij heeft mij ook gebriefd ik ben zelf de pensioen specialist op dit onderwerp en hij was heel erg enthousiast over true pricing.

Ruben: Nou, dat is goed om goed om te horen. En hoe zorgen we dan voor voor meer transparantie voor de consumenten als het gaat om welke producten, eerlijke prijzen? En hoe kan je ervoor zorgen dat nou dat een consument die misschien wel de eerlijke prijs wil betalen, maar daar ook de gelegenheid toe krijgen?

Agnes: Ja, ik denk eigenlijk nou waar misschien Michel Scholte voorbeeld van is, en wat jij ook aanhaalt is dat je we kunnen beginnen. Natuurlijk bedrijven kunnen

Agnes Joseph transcript

beginnen om de true price zichtbaar te maken voor de consument. Ik heb gezien dat er al verschillende initiatieven zijn die dat proberen en ook winkels, en dat is natuurlijk fantastisch en ik denk gewoon ook dat mensen gewoon nieuwsgierig zijn, ook naar de True Price, is ik ben zelf ook nieuwsgierig. Nu ik nou ja zeg maar vers, bijna politicus ben, word ik op straat aangesproken van hoe kan het nou dat die vliegtickets naar Spanje zoveel goedkoper zijn dan als ik met de trein wil gaan? Ja, mensen willen wel duurzaam, ja, maar het systeem werkt niet zo, dat je dat ook automatisch gaat doen en de eerste stap van inzichtelijk maken, Inderdaad, van die prijzen lijkt me echt een heel goed idee.

Ruben: Ja, ja, die vliegtickets zijn natuurlijk een hot is. Van. Moet je die dan extra belasten? Heb je hoe? Kijk, hoe, kijk je daartegenaan moet je die dan ook duurder maken?

Agnes: Ja, we hebben zelf in ieder geval in ons verkiezingsprogramma staan, dat voor kleine vliegtuigen en privé jets, stond er, dat we die zwaarder willen belasten en dat we ook internationale afspraken willen maken, bijvoorbeeld om de nou ja, ik weet niet of het echt de belasting is, maar om kerosine duurder te maken en dat het vliegen inderdaad wel duurder wordt. Maar ik heb zelf begrepen dat het internationale afspraken zijn. Ik zal zelf nog van alles moeten leren voor de politiek, maar dat de internationale afspraken zijn, dat je... dit moet je natuurlijk ook internationaal aanvliegen maar dat zijn zeker routes die wij als partij willen bewandelen.

Ruben: Ja, en dat is misschien ook wel spannend, hè, moet je meer doen dan het buitenland of minder? En in hoeverre heb je dan even je eigen industrie of je eigen consumenten dan daar een voor of nadeel bij?

Agnes: Ja, je zal echt internationale afspraken moeten maken. Ja, we hebben zelf ook naar een aantal dingen gekeken. Je ziet bijvoorbeeld de discussie over Tata Steel. Ja, we hebben zelf zoiets van. Het kan echt niet zo zijn dat bedrijven alle winst pakken en nou de kosten eigenlijk op de maatschappijen afwentelen daar moeten we echt iets aan doen, maar we zien ook inderdaad van. Nou, ja, het heeft ook geen zin om om dan gelijk zo hard in te grijpen dat die bedrijven net over de grens in een ander land gaan zitten, want dan is de vervuiling er nog steeds. Je moet gewoon internationale afspraken echt maken en zal er natuurlijk ook niet van de één op de andere dag gaan. Ja, wij zijn erg enthousiast over true pricing maar je kan ook niet van de ene op de andere dag nou ja, de true prices invoeren, want dan wordt alles ook gewoon veel te duur voor mensen.

Ruben: Ja, nee, snap ik, en hoe? Hoe kan je dat bewustzijn over die true pricing of over eerlijke prijzen stimuleren? Dat is één van de dingen waar Michel het aanstipte.

Agnes Joseph transcript

Agnes: Ja, ik denk zelf dat Michel al goed bezig was. Hij zag, gaf zelf het voorbeeld van. Misschien moeten we gewoon het inzichtelijk maken en dan nou ja, komt ook vanzelf de bewustzijn. Ik denk niet dat mensen meteen automatisch veranderen. Nou ja, één van onze speerpunten en waar Pieter ook lang mee bezig is geweest met bestaanszekerheid er zitten gewoon veel mensen in de knel en die proberen gewoon, die moeten gewoon rondkomen zeg maar elke maand. En als je ja, bijna niet rond kan komen, ja, dan dan leef je nu een soort van toch in een stresssituatie en dan kan je eigenlijk alleen maar focussen op de korte termijnen het gaat gewoon automatisch, ja, dus bestaanszekerheid is ook één van onze speerpunten ik denk, als mensen nou ja, makkelijker rond kunnen komen en minder stress op de korte termijn, dan kunnen ze ook weer meer focus hebben op lange termijn en dan staan ze ook weer meer open voor dit soort initiatieven dus het is een beetje een omweg maar ik denk ook dat soort elementen helpen, zeg, maar het is een soort, ja, ik weet niet, het is ook een beetje mode in de. Ik hoor allemaal politici zeggen van het is, en en, maar je moet op meer plekken ingrijpen, zeg maar om nou ja ervoor te zorgen dat de consument hiervoor open staat en er ook bewust ermee kan omgaan.

Ruben: Ja, want het is wel een spannende. Volgens mij als want je merkt dus dat best wel een aantal vervuilende producten bijvoorbeeld. Nou, benzine speelt natuurlijk de hoge benzineprijs maar volgens mij ook een vleestax wat, want vlees zijn natuurlijk veel duurder moeten zijn als je de echte prijs ziet, dat is ook wel wat mensen heel erg, heel erg vervelend vinden als dat heel veel duurder wordt. Zeker ook, denk ik een groot deel van de achterban van nieuw sociaal contract, dus daar zit wel een bepaalde spanning van. Wat wij misschien wel denken, van? Het is logisch om dat te beprijzen vanuit een economisch perspectief, maar er is wel heel veel weerstand in de maatschappij. Of ervaar jij dat anders?

Agnes: Ja, ik denk dat er veel weerstand is, maar dat is ook logisch. Maar nou ja, dat je denkt dat True Pricing een goed idee is, dat is iets meer van. Je moet een lange termijn doel neerzetten, zeg maar eigenlijk zou iedereen op lange termijn de True Price moeten betalen. Maar het is natuurlijk niet zo dat we daar van vandaag op morgen al zijn. Maar ik denk dat het wel belangrijk is om voor ogen te houden waar je naartoe wil. Ik denk dat iedereen het belangrijk vindt dat er ook wordt gedacht aan het milieu en de werkomstandigheden waaronder het gemaakt is en dat de maatschappij niet op een indirecte manier belast wordt. Dus ik denk dat nou ja, een true pricing is eigenlijk een concept, zou je zeggen, waar je bijna niet tegen kan zijn, maar het gaat inderdaad niet vanzelf. Ja, daar moeten we ook wel eerlijk over zijn. Het gaat in stapjes en in dit geval, ja, het is ook heel bijzonder eigenlijk als true price introduceert die als het vlees veel duurder wordt, die vlees prijs maakt, geen onderscheid of mensen weinig inkomen hebben of juist meer inkomen hebben. Ja, dus je zal er wel iets aan moeten doen en dus dit zal ook gepaard moeten gaan met inkomensbeleid.

Ruben: Ja, ja, maar maar je wil uiteindelijk toch wel stimuleren dat mensen minder

Agnes Joseph transcript

vlees gaan eten door te beprizen dus het is het is ook wel een soort van gedragsverandering wat je bij mensen wil uitlokken door door door anders te beprizen.

Agnes: Ja, ik denk dat dat aan de ene kant kan je zeggen, het is een gedragsverandering ik denk dat mensen die die nou ja, geld genoeg hebben zeg maar ook werkelijk wel veel meer biologische producten kopen en gaan kopen, zeker als ze ook nog de true price echt bekend wordt. Ja, maar ik zie wel ook dat het ook niet vanzelf gaat. Ik kom zelf uit de pensioensector ja, dat is mijn zeg maar even specialiteit en ik zie ook in de pensioensector hebben we zo zelfde soort discussie, zeg, maar we proberen ook. We zeggen van he, mensen bouwen niet vanzelf pensioen op en dan zeggen we van, we willen ze bewust maken dat het pensioen belangrijk is en vervolgens vertel je dat. En mensen weten wel dat het belangrijk is om om op tijd te beginnen met je pensioenopbouw en dergelijke. Maar vervolgens doen ze het toch niet. Mensen, nou, ja, krijg je niet automatisch in beweging, dus transparantie zal wel helpen met bewustzijn, ja, maar net als in de pensioensector zal het misschien niet genoeg zijn om nou ja, meteen de hele maatschappij te veranderen. We moeten natuurlijk wel en de mensen thuis, maar ook de bedrijven en iedereen moet zijn verantwoordelijkheid pakken. Ja, maar uiteindelijk moeten we misschien ook met de overheid daar een beetje helpen om de bedrijven ook duurzamer te maken, dat ook de werkelijke True Price in de producten komt.

Ruben: Hoe kan de overheid bedrijven nog meer stimuleren om maatschappelijke en ecologische impact mee te nemen in de prijs?

Agnes: Ja, zoals we net zeiden eigenlijk, ik weet niet, wij hebben dus opgeschreven van de vervuiler betaalt en we hebben dus met name in gedachten als de bedrijven niet zelf doen. We denken dat ook in het belang is van bedrijven om wel zelf stappen te nemen, maar als ze het niet zelf doen, dat we het normeren zodat ze toch automatisch duurzamere producten maken. En nou ja, dan zal de prijs mogelijk ook omhoog gaan. Dus dan komt de prijs gewoon tot uiting en als het niet snel genoeg gaat, net als bij de Co2, om heffingen op te leggen, en dan komt de True Price vanzelf in een product tot uiting dus langzaam maar zeker zullen de prijzen denk ik, meer naar de True Price gaan en dan zullen consumenten dat ook merken. Ja, maar dan moeten we wel ervoor zorgen dat wel voor iedereen beschikbaar en betaalbaar blijft.

Ruben: Ja, en mag je dan ook af en toe een stapje meer doen dan de omringende landen, wat Europa eist of moet je daarbij in de maat lopen van van de rest van Europa?

Agnes: Nou, ik denk zelf dat we wel af en toe een stapje meer mogen doen. Iemand moet het goede voorbeeld geven. Als we allemaal achteroverleunen dan gebeurt er natuurlijk ook niks. Maar ja, je moet wel rekening houden met die internationale

Agnes Joseph transcript

dimensie. Als bedrijven weggaan ik zei het net ook al gewoon over de grens: hetzelfde gaan doen, dan zijn we nou ja ook niet heel veel opgeschoten.

Ruben: Omzigt was altijd kritisch, hè op het klimaatbeleid van het huidige kabinet, vooral ook omdat rijke mensen worden gestimuleerd met zonnepanelen elektrische auto's en mensen die minder te besteden hebben, nou voelt het wel eens dat ze worden bestraft. Dure benzine en boodschappen. Kan je dat met True Price voorkomen?

Agnes: Nou, ik denk niet dat je het puur met de True Price kan voorkomen. Ja, ik zei net al: die die prijzen maken geen onderscheid of je weinig veel verdient wij denken echt dat met inkomensbeleid dat je ervoor moet zorgen dat de mensen die het anders niet zouden kunnen betalen, ook gewoon voor hen ook gewoon alles beschikbaar blijft, dat hun, ja, wij noemen dat bestaanszekerheid dat is nu natuurlijk ook erg in de mode, maar dat de bestaanszekerheid echt oprecht nog wel overeind blijft voor die groep. Dus dat gaat dan niet via de True Price je nou ja, rijken meer belast of zo, want iedereen betaalt gewoon Hetzelfde voor het product, maar die betaalt dan straks in de verdere toekomst True Price. Maar met inkomensbeleid kan de overheid er natuurlijk voor zorgen dat dan wel dat het gewoon voor iedereen beschikbaar is.

Ruben: Dus je moet eigenlijk zorgen dat mensen genoeg te besteden hebben, en duurzame keuzes kunnen maken, omdat ze dus in de supermarkt ja dat geld hebben.

Agnes: Ja, maar het is niet zomaar de keus maak tussen True Price zeg, maar ik. Ik heb het liefst natuurlijk dat alle producten gewoon de surprise heffen. Zeg maar dus dat het niet meer zo is dat dat je ik weet niet een citroen voor 50 cent of een citroen voor twee euro ziet liggen. Ja, eigenlijk moeten alle producten idealiter naar de true price toe.

Ruben: Ja, nee, precies dus dan hoeft je eigenlijk die keuze niet te maken als als de, als de schadelijke kosten van die goedkope citroen al in de prijs zitten, want dan zijn ze waarschijnlijk alle twee twee euro.

Agnes: Ja.

Ruben: Ja.

Agnes: Het is een lange termijn, visie en project natuurlijk maar.

Agnes Joseph transcript

Ruben: Over de lange termijn gesproken je bent natuurlijk pensioen.. tenminste ik noem je even pensioendeskundigen. En True Price, maar ook duurzaamheid in het algemeen, veel jongeren we zijn ermee bezig. Kunnen zij ook zorgen dat dat hun pensioen op een manier wordt belegd die past bij hun, bij hun duurzame karakter?

Agnes: Ja, ik zie dat zeker dat pensioenfondsen die hebben ontzettend veel kapitaal, die hebben momenteel ongeveer 1500 miljard belegd vermogen. Ja, en pensioenfondsen kunnen daarmee natuurlijk ook onwijs veel impact hebben. Ja, dus, nee, ik weet niet, we had het net over bedrijven die kunnen wat doen. Nou, ja, die werkelijk spullen aan consumenten verkopen, bij wijze van spreke. Maar ook pensioenfondsen en banken kunnen natuurlijk ook daar heel veel in doen. En ik zie dat eigenlijk dat pensioenfondsen al veel stappen maken. Ja, aan de ene kant misschien ook omdat pensioenfondsen het zelf willen, maar dat komt ook natuurlijk door de maatschappelijke druk en pensioenfondsen maken daar al heel veel stappen in. En ik zie ook dat heel veel pensioenfondsen al enquetes uitdoen naar hun deelnemers noemen we dat de mensen die bij de pensioenfondsen zijn aangesloten om te vragen nou ja, wat ze in de beleggingen belangrijk vinden en dat er op die manier ook al werkelijk invloed op is. Ja, maar als je nog veel meer invloed wil hebben, zou ik zeggen van: ga inderdaad naar je pensioenfonds, ga naar je bank. We moeten met z'n allen doen, nou ja, om de goeie stappen te zetten en de toekomst leefbaar te houden ook.

Ruben: Ja, en en wordt dat in die nieuwe pensioen wat makkelijker om dan dat duurzame karakter in je pensioen terug te vinden of juist moeilijker?

Agnes: Ja, er is een nieuwe pensioenwet aangenomen en die pensioenwet maakte pensioen veel individueler het duurt wel even voordat het helemaal is doorgevoerd, maar met een individueel pensioen kan je ook meer invloed hebben op je beleggingsbeleid want we kunnen makkelijker keuzevrijheid bieden. De ja, dus, ik denk niet dat het de komende paar jaar al is, maar op termijn denk ik inderdaad dat je ook makkelijker dan wat ik net zei, dat je makkelijker invloed kan hebben op beleggingsbeleid van voor jouw pensioen. Ja.

Ruben: Ja, ja, dus dan zorg je dat je niet alleen geld hebt om je oude dag te genieten, maar ook nog een leefbare wereld waarin dat..

Agnes: Ja, dat is natuurlijk ook belangrijk. Ja, het gaat niet alleen om geld. Dat nou ja, daar zeker de jongere generatie zich wel van bewust.

Ruben: Tot slot: je bent immers politicus,

Agnes Joseph transcript

Agnes: Bijna he.. Misschien!

Ruben: je bent het wel, maar je bent nog niet gekozen! en voor nummer acht van nieuw sociaal contract actuaris in de politiek. Waarom moeten mensen op op jou stemmen?

Agnes: Ja, een nieuw sociaal contract lijkt eigenlijk met de keuze van de kandidatenlijst, waar ik ook op sta, zeg maar laten we zien dat we eigenlijk toch echt toe willen naar een nieuw soort politiek. We zien eigenlijk dat er heel veel expertise uit de kamer verdwenen is, zoals we net zeiden. Misschien waren er drie mensen die de pensioenwet echt goed begrepen in de Tweede Kamer, maar een aantal daarvan, die gaan nu weg. Die zijn niet meer verkiesbaar ja, maar die inhoudelijke expertise is wel heel belangrijk en ik ben daar een voorbeeld van. Ik ben meer expert op pensioengebied maar we hebben ook heel veel andere experts in ons op onze kandidatenlijsten, ook ervaringsdeskundige we komen direct uit de maatschappij. Ja, en ik heb gewoon de hoop dat is één van de nou ja, vele ideeën en strategieën die we hebben, dat dit ook kan leiden tot nou ja, tot verandering en dat we daarmee onze speerpunten goed bestuur en bestaanszekerheid niet morgen, het zal niet zo snel lukken, maar ja, wel beter kunnen waarborgen op lange termijn, dat we die kant opgaan en helemaal tevreden zijn.

Ruben: Nou, super, dank je wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van deze aflevering. Heel erg bedankt voor je bijdrage en nog heel veel succes de komende anderhalve week met met de campagne. Bedankt de productie, Daniël van de Poppe van Spraakmaker media, redactie: Daphne Sprecher en Sam Wansink, inhoudelijk partner CIRCL, onderdeel van ABN Amro, en Kennispartners Vriendenloterij en het Oranjefonds. En wil je niks missen van deze podcast abboneer je op Money Matters via favoriete podcastkanaal. Dank je wel.

Agnes: Dank je wel.